

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา

ว่าด้วย การอุทธรณ์และร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การอุทธรณ์และร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัยพะเยา ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงออกข้อบังคับดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การอุทธรณ์และร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การอุทธรณ์และร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยพะเยา

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยพะเยา

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา

“ส่วนงาน” หมายความว่า ส่วนงานตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๔๓

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้รักษาการในตำแหน่งอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนงาน รวมทั้งรองและผู้ช่วยของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยพะเยาตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การบริหารงานบุคคล

“ก.อ.ร.” หมายความว่า คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัย

“ประธาน” หมายความว่า ประธาน ก.อ.ร.

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัย

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการ ก.อ.ร.

“อุทธรณ์” หมายความว่า การโต้แย้งและคัดค้านคำสั่งลงโทษทางวินัยเพื่อขอให้มีการยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งดังกล่าว

“ร้องทุกข์” หมายความว่า การโต้แย้งและคัดค้านคำสั่งให้ออกจากงานหรือที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อตนและทำให้เกิดความคับข้องใจ

“ผู้อุทธรณ์” หมายความว่า ผู้มีสิทธิอุทธรณ์และผู้ได้รับมอบหมายให้อุทธรณ์แทน

“ผู้ร้องทุกข์” หมายความว่า ผู้มีสิทธิร้องทุกข์และผู้ได้รับมอบหมายให้ร้องทุกข์แทน

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้อุทธรณ์ ผู้สั่งลงโทษทางวินัย และผู้ร้องทุกข์ ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ กรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้หรือต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยและให้ถือเป็นที่สุด ในกรณีที่เป็นปัญหาและอธิการบดีเห็นสมควรให้อธิการบดีเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อวินิจฉัย

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นต้องขยายเวลารองด้วยการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ข้อใดข้อหนึ่งให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า ก.อ.ร. ซึ่งแต่งตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจำนวนไม่เกินสี่คนเป็นกรรมการ

(๔) หัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกฎหมาย เป็นเลขานุการ

ทั้งนี้ อาจแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานในด้านกฎหมายจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ข้อ ๗ การได้มาซึ่งคณะกรรมการ ตาม ข้อ ๖ (๓) ให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิโดยคำนึงถึง ความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ในด้านบริหารงานบุคคล ด้านกฎหมาย ด้านบริหารองค์กร

ข้อ ๘ ประธานและกรรมการตาม ข้อ ๖ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังนี้

(๑) ปฏิบัติหรือเคยปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานของรัฐมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) ไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างการถูกดำเนินการทางวินัย ไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างการถูกลงโทษทางวินัย และไม่มีผลพินิจพิจารณาในเรื่องใด ๆ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งกรรมการนโยบายด้านการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย หรือกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัยในเวลาเดียวกัน

(๔) ไม่เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการสอบสวนวินัยหรือสอบข้อเท็จจริงในเรื่องที่จะพิจารณาอุทธรณ์

ในกรณีที่ประธานหรือกรรมการผู้ได้ถูกดำเนินการทางวินัย ให้กรรมการผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าการดำเนินการทางวินัยจะเป็นที่ยุติ หากกรรมการนั้นมีความผิดทางวินัย ให้พ้นจาก การเป็นกรรมการตั้งแต่วันที่มีคำสั่งลงโทษ และหากไม่มีความผิด ก็ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

ข้อ ๙ ประธานและกรรมการมีภาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

ในกรณีที่ตำแหน่งประธานหรือกรรมการว่างลงก่อนครบวาระ ให้สภามหาวิทยาลัย ดำเนินการแต่งตั้งประธานหรือกรรมการแทนภายในกำหนดสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งดังกล่าว ว่างลง โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นประธานหรือกรรมการแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลา ที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้องค์ประกอบของคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

การแต่งตั้ง ก.อ.ร. ชุดใหม่นั้น ให้สภามหาวิทยาลัยดำเนินการเพื่อแต่งตั้งก่อน ก.อ.ร. ชุดเดิมจะครบวาระไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

ในกรณีที่ประธานและกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมิได้แต่งตั้งประธาน และกรรมการใหม่ ให้ประธานและกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้ง ประธานและกรรมการใหม่ชุดใหม่

ข้อ ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ประธานและกรรมการพ้นจากตำแหน่ง ในกรณีดังนี้

(๑) ตาย

(๒) ลาออกจาก

(๓) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๔) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเทศนั้น

- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

ข้อ ๑๑ ก.อ.ร. มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย

(๒) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่ผู้ร้องทุกข์ถูกสั่งให้ออกจากงานหรือผู้ร้องทุกข์ได้รับความเดือดร้อนจากผู้บังคับบัญชาที่ใช้อำนาจและหน้าที่โดยไม่ถูกต้อง ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือไม่เป็นธรรม

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือ แนวปฏิบัติเพื่อดำเนินการตามข้อบังคับ และอาจออกประกาศของคณะกรรมการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ได้

(๔) มีอำนาจเรียกดูเอกสารจากทุกส่วนงาน เรียกให้ผู้บริหารและพนักงานมาพบ เพื่อให้ถ้อยคำและส่งพยานหลักฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะกรรมการ คณะกรรมการ คณะกรรมการ หรือ มอบหมายให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการได้ ซึ่งรวมถึง การแสวงหาข้อเท็จจริง และการไต่สวนด้วย

ข้อ ๑๒ การประชุมของ ก.อ.ร. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ การประชุมเพื่อพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือโ列入ออกหรือให้ออกจากงาน หรือพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ที่มีลักษณะร้ายแรงตามที่ที่ประชุมกำหนด ต้องมีกรรมกรมาประชุมไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธาน

การลงมติของที่ประชุม ในขณะมีมติได ๆ จะต้องมีองค์ประชุมครบถ้วนตามวาระคหนึ่งด้วย และมติของที่ประชุมนั้นให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการหนึ่งคนให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขี้ขาด

การประชุมของ ก.อ.ร. ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การประชุมและการดำเนินการของสถาบันมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยอนุโลม เว้นแต่จะกำหนดเป็นอย่างอื่น ให้ในข้อบังคับนี้

เรื่องใดถ้าไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานถามที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบในเรื่องนั้น

ข้อ ๑๓ ในการประชุม ก.อ.ร. กรรมการต่อไปนี้จะทำการพิจารณาไม่ได้

(๑) เป็นคู่กรณีของ

(๒) เป็นคู่มั่นหรือคู่สมรสของคู่กรณี

(๓) เป็นญาติของคู่กรณี คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้อง หรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวกันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น

(๔) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ของผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์

(๕) เหตุอันใดที่มีสภาพร้ายแรงที่อาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลางทั้งนี้ตามที่ ก.อ.ร.

กำหนด

ข้อ ๑๔ คำวินิจฉัยของ ก.อ.ร. ทั้งกรณีการอุทธรณ์และการร้องทุกข์นั้น ต้องมีลายมือชื่อ ของกรรมการที่วินิจฉัยเรื่องนั้นทุกคน ถ้ากรรมการคนใดมีความเห็นแย้ง ให้มีลิขิท์ทำความเห็นแย้ง ของตนรวมไว้ในคำวินิจฉัยได้

ในการประชุม ก.อ.ร. ต้องมีรายงานการประชุมเป็นหนังสือ ในกรณีที่เป็นการประชุม เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ให้บันทึกเหตุผลของการพิจารณาวินิจฉัยไว้ในรายงานการประชุมโดยละเอียดด้วย ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม และถ้ากรรมการ ฝ่ายซึ่งน้อยเสนอความเห็นแย้งเป็นหนังสือก็ให้บันทึกความเห็นแย้งนั้นไว้ด้วย

ให้ ก.อ.ร. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อรับผิดชอบจัดทำสารบบคำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ การจัดสารบบตั้งกล่าว ให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ

ส่วนที่ ๒

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์

ข้อ ๑๕ พนักงานผู้ได้ถูกสั่งลงโทษทางวินัย ผู้นั้นมีลิขิท์อุทธรณ์ต่อ ก.อ.ร. ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ในส่วนนี้

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยตามวรรคหนึ่งเป็นเรื่องเฉพาะตัวต้องกระทำด้วย ตนเอง

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์เจ็บป่วยหรือได้รับบาดเจ็บจนไม่สามารถอุทธรณ์ด้วยตนเองได้ ผู้อุทธรณ์จะมอบหมายให้ทายาทโดยธรรมหรือบุคคลอื่นในกรณีที่ไม่มีทายาಥโดยธรรม ทำการอุทธรณ์แทนได้

ในกรณีที่พนักงานผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยถึงแก่ความตายไปก่อนที่จะใช้ลิขิท์อุทธรณ์ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ทายาทผู้มีลิขิท์ได้รับค่าชดเชยหรือเงินทดแทนของผู้นั้nmีลิขิท์ ที่จะอุทธรณ์คำสั่งแทนได้

ข้อ ๑๖ การยื่นอุทธรณ์ต้องยื่นภายในกำหนดระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษทางวินัย

ในการนี้ที่ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยยังไม่ได้ยื่นอุทธรณ์แต่ถึงแก่ความตายในระยะเวลาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้หายาทของผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดระยะเวลาสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย

ข้อ ๑๗ การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือถึงประธาน โดยใช้ถ้อยคำสุภาพและมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่สำหรับการติดต่อเกี่ยวกับการอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์
- (๒) วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์
- (๓) ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นเป็นคำคัดค้านคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์
- (๔) คำขอของผู้อุทธรณ์
- (๕) ลงลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์
- (๖) คำสั่งลงโทษทางวินัย

ข้อ ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนหรือรายงานการประชุมของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาไทยได้ รวมทั้งให้มีสิทธิขอตรวจหรือคัดบันทึกถ้อยคำบุคคลพยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษด้วย ทั้งนี้ หากพยานหลักฐานดังกล่าวมีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ให้ลบหรือตัดตอนหรือทำโดยประการอื่นใด ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินถึงสิทธิของผู้อุทธรณ์ที่จะได้รับทราบข้อมูลและพยานหลักฐานที่เป็นที่มาของการกล่าวหากล่าวโทษและการพิจารณาที่นำไปสู่การออกคำสั่ง เพื่อให้ผู้อุทธรณ์ได้ใช้สิทธิได้ย่างเต็มที่

ข้อ ๑๙ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิคัดค้านกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการชุดอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอุทธรณ์ ถ้ากรรมการผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ
- (๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณีหรือผู้อุทธรณ์
- (๓) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ

(๔) เป็นคู่กรณี หรือ มีสาเหตุก่อเรื่องกับผู้อุทธรณ์

(๕) มีเหตุอื่นซึ่งอาจทำให้การพิจารณาอุทธรณ์เสียความเป็นธรรม

การคัดค้านกรรมการตามวาระหนึ่ง ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้าน
ให้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่ ก.อ.ร. เริ่มพิจารณาอุทธรณ์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านตามวาระหนึ่ง กรรมการผู้นั้นจะถอนตัวไม่ร่วมพิจารณา
อุทธรณ์นั้นก็ได้ ถ้ากรรมการผู้นั้นมิได้ถอนตัว ให้ประธานพิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้าน
หากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นไม่เชื่อถือ ให้แจ้งกรรมการผู้นั้นทราบและมิให้ร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้น
เว้นแต่ประธานพิจารณาเห็นว่า การให้กรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์
ยิ่งกว่า เพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรม จะอนุญาตให้กรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้นก็ได้

ข้อ ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาอุทธรณ์ ให้ถือวันที่ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อ^๑
รับทราบคำสั่งลงโทษเป็นวันรับทราบคำสั่ง หรือวันที่ถือว่ารับทราบคำสั่ง

ถ้าผู้ถูกลงโทษไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษ และมีการแจ้งคำสั่งลงโทษ
ให้ผู้ถูกลงโทษทราบกับมอบสำเนาคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษ แล้วท่านที่กลงวันเดือนปี เวลา และ
สถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้น
เป็นวันรับทราบคำสั่ง

ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษได้โดยตรงและได้แจ้ง
เป็นหนังสือพร้อมส่งสำเนาคำสั่งลงโทษทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษ ณ ที่อยู่
ของผู้ถูกลงโทษซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งลงโทษไปให้สองฉบับ
เพื่อให้ผู้ถูกลงโทษเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษ
กลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสามสิบวันนับแต่วันที่ปรากฏ
ในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกลงโทษได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว
แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งลงโทษฉบับที่ให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษ
กลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษได้รับทราบคำสั่งแล้ว

ข้อ ๒๑ การอุทธรณ์ให้อุทธรณ์ต่อ ก.อ.ร. ให้ทำเป็นหนังสือถึงประธานโดยยื่นอุทธรณ์
ให้ยื่นได้ดังนี้

(๑) ยื่นต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่เลขานุการ

(๒) ส่งทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังหน่วยงานที่ทำหน้าที่เลขานุการ

ในกรณีตาม (๑) และ (๒) ให้เลขานุการออกใบรับหนังสือประทับตราไว้บนหนังสือและ
ลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานและให้ถือว่าวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่น
อุทธรณ์ต่อ ก.อ.ร.

กรณีส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ตาม (๒) ให้ถือว่าวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตราบซองหนังสือเป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อ ก.อ.ร.

ในการอุทธรณ์ หากผู้อุทธรณ์ประสงค์จะแฉลงการณ์ด้วยว่าจากต่อ ก.อ.ร. ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือจะทำเป็นหนังสือถึงประธานโดยยื่นหรือส่งหนังสือขอแฉลงการณ์ด้วยว่าจากต่อเลขานุการในวันที่ยื่นหนังสืออุทธรณ์ก็ได้

ข้อ ๒๒ อุทธรณ์ที่ ก.อ.ร. จะรับไว้พิจารณาได้ต้องเป็นอุทธรณ์ที่ถูกต้องตามข้อ ๑๕ ข้อ ๑๗ ข้อ ๒๑ และยื่นหรือส่งภายใต้ระยะเวลาตามที่ ข้อ ๑๖ กำหนดไว้

ในการณ์ที่ ก.อ.ร. เห็นว่าหนังสืออุทธรณ์ที่ยื่นไว้ตามวรรคหนึ่ง อ่านไม่ออก อ่านไม่เข้าใจ มีสาระสำคัญไม่ครบถ้วนถูกต้อง หรือไม่ลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ ก.อ.ร. มีอำนาจสั่งให้ผู้อุทธรณ์แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้อุทธรณ์มิได้ปฏิบัติตามก็ให้มีมติไม่รับอุทธรณ์พร้อมทั้งแจ้งสิทธิ์ฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

กรณีอุทธรณ์ที่ยื่นเมื่อพ้นระยะเวลาตามข้อ ๑๖ หากกรณีมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ก.อ.ร. มีอำนาจรับอุทธรณ์ดังกล่าวไว้พิจารณาได้

ข้อ ๒๓ ผู้อุทธรณ์จะถอนอุทธรณ์ก่อนที่ ก.อ.ร. พิจารณาในวันอุทธรณ์เสร็จสิ้น ก็ได้ โดยทำการเป็นหนังสือยื่นโดยตรงต่อประธาน เมื่อได้ยื่นถอนอุทธรณ์แล้ว ให้ ก.อ.ร. อนุญาตและ ทำการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นอันยุติและสั่งจำหน่ายออกจากสารบบ ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอถอนอุทธรณ์ด้วยว่าจะระหว่างแฉลงการณ์ต่อ ก.อ.ร. ให้บันทึกไว้และลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๒๔ การพิจารณาอุทธรณ์ ให้ ก.อ.ร. พิจารณาจากจำนวนการสืบสวนหรือการพิจารณาในเบื้องต้น และจำนวนการดำเนินการทางวินัย และในกรณีเห็นสมควร อาจขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือขอให้ผู้แทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท ข้าราชการ หรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอแฉลงการณ์ด้วยว่าฯ ให้ ก.อ.ร. รับฟังคำแฉลงการณ์ของผู้อุทธรณ์ทุกกรณี ในการให้ผู้อุทธรณ์เข้าแฉลงการณ์ด้วยว่าฯต่อที่ประชุม ก.อ.ร. ผู้อุทธรณ์มีสิทธิ์นำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในการพิจารณาของ ก.อ.ร. ได้ การได้ที่ทนายความหรือที่ปรึกษาได้ทำลงต่อหน้าผู้อุทธรณ์ ให้ถือว่าเป็นการกระทำของผู้อุทธรณ์ เว้นแต่ ผู้อุทธรณ์ได้ตัดค้านเสียแต่ในขณะนั้น

ในกรณีที่นัดให้ผู้อุทธรณ์มาແດลงกรณ์ด้วยว่าจากต่อที่ประชุม ให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษทราบด้วยว่า ถ้าประ伤ศจะແດลงแก้ก็ให้มาແດลงแก้หรือมอบหมายเป็นหนังสือให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทนมาແດลงแก้ด้วยว่าจากต่อที่ประชุมครั้งนี้ได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งล่วงหน้าตามควรแก้กรณี และเพื่อประโยชน์ในการແດลงแก้ดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษ หรือผู้แทนเข้าฟังคำແດลงกรณ์ด้วยว่าจากของผู้อุทธรณ์ได้

เพื่อประโยชน์ในการให้ความเป็นธรรม ก.อ.ร. อาจพิจารณาจากเอกสารที่ได้รับจากผู้อุทธรณ์และจากผู้ออกคำสั่งลงโทษ รวมทั้งจากเรียกเอกสารอื่นเพิ่มเติม หรือเรียกบุคคลอื่นมาให้ถ้อยคำเพิ่มเติมก็ได้ หรือดำเนินการโดยวิธีอื่นใดที่สมควร ในกรณีที่จำเป็นหรือเห็นสมควร ก.อ.ร. อาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ หรือคณะอนุกรรมการไต่สวน ทำการไต่สวนเพื่อแสวงหาหรือพิสูจน์ข้อเท็จจริงแทนได้

ในการพิจารณาของ ก.อ.ร. ควรแสวงหาความจริงทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายให้ถูกต้องครบถ้วน ให้โอกาสผู้อุทธรณ์ได้ใช้สิทธิ์ต่อไปยังเต็มที่ ไม่ตัดโอกาสผู้อุทธรณ์โดยไม่จำเป็นรวมทั้งเพื่อให้ได้ความจริงโดยปราศจากข้อสงสัย

ในการพิจารณาอุทธรณ์ ถ้า ก.อ.ร. เห็นสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์แห่งความถูกต้องและเหมาะสมสมตามความเป็นธรรม ให้มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเองหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมแทนก็ได้ หรือกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปให้ผู้สอบสวนเดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้

ระยะเวลาตามที่กำหนดในส่วนนี้ หรือเมื่อคู่กรณีมีคำขอ ก.อ.ร. อาจมีมติให้ย่อนหรือขยายได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการอำนวยความยุติธรรม

ในกรณีที่มิได้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาในการเสนอเรื่องอุทธรณ์และตรวจสอบอุทธรณ์ การแสวงหาข้อเท็จจริง การรับฟังหลักฐาน การสรุปสำนวน และกระบวนการอื่นก่อนมีคำวินิจฉัย เมื่อ ก.อ.ร. เห็นสมควร หรือเมื่อคู่กรณีฝ่ายที่เสียหายเนื่องจากการที่มิได้ปฏิบัติเช่นว่านั้นมีคำขอ ก.อ.ร. มีอำนาจสั่งยกเลิกกระบวนการพิจารณาที่ผิดหลักเกณฑ์นั้นเสียทั้งหมดหรือบางส่วน หรือสั่งแก้ไข หรือมีคำสั่งในเรื่องนั้นอย่างโดยอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควร ในกรณีเช่นว่านี้ คู่กรณีฝ่ายที่เสียหายอาจยกขึ้นได้ไม่ว่าเวลาใด ๆ ก่อนมีคำสั่งหรือคำวินิจฉัย แต่ต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบถึงเหตุดังกล่าว

ข้อ ๒๕ เมื่อ ก.อ.ร. ได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว

(๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษถูกต้องเหมาะสมสมกับความผิดแล้ว ให้มีมติยกอุทธรณ์

(๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำการผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่ควรได้รับโทษนักขั้น ให้มีมติให้เพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้น

(๓) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำการผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ควรได้รับโทษเบาลง ให้มีมติให้ลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง

(๔) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำการผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งเป็นการกระทำการผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรด้วย ให้มีมติให้หงค์โดยให้ทำหัตถ์บนเบื้อนหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

(๕) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม และเห็นว่าการกระทำการของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัย หรือพยานหลักฐานยังพังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำการผิดวินัย ให้มีมติให้ยกโทษ

(๖) ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมให้มีมติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม

(๗) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำการผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง

(๘) ถ้าเห็นว่าสมควรดำเนินการโดยประการอื่นเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

การออกจากงานของผู้อุทธรณ์ ไม่เป็นเหตุที่จะยุติการพิจารณาอุทธรณ์ แต่จะมีมติตาม (๒) มีได้ และถ้าเป็นการออกจากงาน เพราะตาย จะมีมติตาม (๗) มีได้ด้วย

ในกรณีที่มีผู้ถูกลงโทษทางวินัยในความผิดที่ได้กระทำร่วมกัน และเป็นความผิดในเรื่องเดียวกัน โดยมีพฤติการณ์แห่งการกระทำอย่างเดียวกัน เมื่อผู้ถูกลงโทษคนใดคนหนึ่งใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว และผลการพิจารณาเป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ แม้ผู้ถูกอุทธรณ์คนอื่นจะไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ หากพฤติการณ์ของผู้ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์เป็นเหตุในลักษณะคดีอันเป็นเหตุเดียวกับกรณีของผู้อุทธรณ์แล้ว ให้มีมติให้ผู้ที่ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ได้รับการพิจารณาการลงโทษให้มีผลในทางที่เป็นคุณเช่นเดียวกับผู้อุทธรณ์ด้วย

ข้อ ๒๖ การพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.อ.ร. ต้องให้แล้วเสร็จโดยเร็วทั้งนี้ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่เลขาธุการได้รับเรื่อง หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จให้ขอขยายเวลาต่อสภามหาวิทยาลัยได้อีกครั้งละไม่เกินหกสิบวัน

เมื่อ ก.อ.ร. มีมติเป็นประการได้ เลขานุการแจ้งอธิการบดี เพื่อสั่งหรือปฏิบัติการให้เป็นไปตามมตินั้น และรายงานสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ

ในกรณีที่ได้สั่งให้ยกอุทธรณ์ สั่งเพิ่มโทษ สั่งลดโทษ หรือสั่งคงโทษ ให้เลขานุการแจ้งมติพร้อมทั้งแจ้งสิทธิพ้องคดีต่อศาลปกครองให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ส่วนที่ ๓

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

ข้อ ๒๗ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นระหว่างกัน ควรจะได้ปรึกษาหารือทำความเข้าใจกัน ดังนั้น เมื่อพนักงานผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา หากประสงค์จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชานั้นหรือที่เหนือขึ้นไป ให้ผู้บังคับบัญชานั้นให้โอกาสและรับฟัง สอบถามปัญหาดังกล่าวเพื่อเป็นทางแห่งการทำความเข้าใจและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในทันที

ถ้าพนักงานผู้ใดมีความคับข้องใจนั้น ไม่ประสงค์จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้ว ไม่ได้รับคำชี้แจง หรือได้รับคำชี้แจงแล้วไม่เป็นที่พอใจ ก็มีสิทธิร้องทุกข์ตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๒๘ การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในส่วนนี้

พนักงานอาจร้องทุกข์ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ถูกคำสั่งให้ออกจากงาน หรือเมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมขึ้นเนื่องจากกระทำการหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นต้นว่า ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๒) ในกรณีที่มีความคับข้องใจอันเกิดจากการบริหารงานบุคคลโดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคลฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา อบรมหรือความคิดเห็นทางการเมืองขึ้นไม่ชัดต่อง忸怩 หรือเหตุอื่นที่ไม่เป็นธรรมปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตน

(๓) ประวิงเวลาหรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการบางเรื่อง หรือดำเนินการบางเรื่องที่ไม่เป็นธรรม จนเป็นเหตุให้เสียสิทธิ หรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร

(๔) ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ หรือมีการกลั่นแกล้งให้ปฏิบัติงานโดยไม่สมควร

ข้อ ๒๙ การร้องทุกข์ให้ทำเป็นหนังสือถึงประธานหรือเลขานุการโดยต้องลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์ และต้องประกอบด้วยสาระสำคัญที่แสดงข้อเท็จจริงและปัญหาของเรื่องให้เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมอันเนื่องจากการกระทำการใดหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นตนว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมายอย่างไร หรือผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อตนทำให้เกิดความคับข้องใจอย่างไร และความประسังของ การร้องทุกข์

การร้องทุกข์ขึ้นเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ให้ยื่นคำร้องทุกข์ภายใต้กำหนดระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง

ข้อ ๓๐ วิธีการร้องทุกข์ การยื่นคำร้องทุกข์ ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ การคัดค้านกรรมการผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ การนับระยะเวลา การพิจารณาร้องทุกข์และการได้มาได้กำหนดให้ในส่วนนี้ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามส่วนที่ ๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาการร้องทุกข์

(๑) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชา มีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์ให้ถือวันที่ผู้ถูกกล่าวหาอย่างมีชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเรื่องขึ้นเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ถ้าผู้ถูกกล่าวหาอย่างมีชื่อรับทราบคำสั่ง แล้วมีการแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบกับมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา แล้วทำบันทึกลงวันเดือนปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเรื่องขึ้นเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาอย่างมีชื่อรับทราบคำสั่งได้โดยตรง และได้แจ้งเป็นหนังสือ ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นที่อยู่ตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งไปให้สองฉบับเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาอย่างมีชื่อและวันเดือนปี ที่รับทราบคำสั่งส่งกลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อสิ้นสามสิบวันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ผู้ถูกกล่าวหาอย่างมีชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแล้ว

(๒) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์โดยตรง ให้ถือวันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้ร้องทุกข์รับทราบหรือควรได้ทราบคำสั่งนั้นเป็นวันทราบเรื่องขึ้นเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

(๓) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติหรือใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ต่อผู้ร้องทุกข์โดยไม่ได้มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้ทราบถึงการปฏิบัติหรือการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นวันทราบเรื่องขึ้นเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ข้อ ๓๒ เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์ตามข้อ ๒๙ และข้อ ๓๐ ให้ประธานมีหนังสือแจ้งพร้อมทั้งส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์หรือเหตุแห่งความคับข้องใจทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์หรือเหตุแห่งความคับข้องใจนั้นส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและคำชี้แจงของตน (ถ้ามี) ไปเพื่อประกอบการพิจารณาภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสือ

ข้อ ๓๓ ให้ ก.อ.ร. พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์และเอกสารหลักฐาน แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้รายงานปัญหาและอุปสรรคต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบและขออนุมัติขยายเวลาพิจารณาออกไปได้อีกคราวละไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๓๔ เมื่อ ก.อ.ร. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๒๘ (๑) (๒) และ (๓) แล้ว

(๑) ถ้าเห็นว่าคำสั่งให้ออกจากงานของผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้น ถูกต้องตามกฎหมาย หรือเหมาะสมสมแล้ว ให้มีมติยกคำร้องทุกข์ และให้เลขาธุการแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

(๒) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้น ถูกต้องตามกฎหมาย หรือเหมาะสมสมแล้ว ให้มีมติยกคำร้องทุกข์

(๓) ถ้าเห็นว่าคำสั่งให้ออกจากงาน หรือการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้น ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่เหมาะสม ให้มีมติให้แก้ไขโดยเพิกถอน หรือยกเลิกการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่เหมาะสมนั้น หรือให้ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๔) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้น ถูกต้องตามกฎหมายหรือเหมาะสมแต่บางส่วน และไม่ถูกต้องบางส่วนให้มีมติให้แก้ไข หรือให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๕) ถ้าเห็นว่าสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใดเพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมาย และมีความเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

ข้อ ๓๕ เมื่อ ก.อ.ร. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๒๘ (๔) แล้ว

(๑) ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร้องทุกข์มิได้มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๒๘ (๔) ให้มีมติยกคำร้องทุกข์

(๒) ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร้องทุกข์มีลักษณะที่กำหนดใน ๒๘ (๔) ให้มีมติให้แก้ไข หรือถ้าแก้ไขไม่ได้ ให้สั่งดำเนินการประการอื่นหรือให้ข้อแนะนำตามที่เห็นสมควร เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจ ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางมหาวิทยาลัย และจารราษฎร์ของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้เมื่อ ก.อ.ร. มีมติตามวาระแล้วให้เลขาธุการแจ้งมติให้ผู้ร้องทุกทราบ

ข้อ ๓๖ การพิจารณาเมื่อมติตามข้อ ๓๔ และข้อ ๓๕ ให้บันทึกเหตุผลทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายของการพิจารณาวินิจฉัยไว้ในรายงานการประชุมด้วย

ข้อ ๓๗ เมื่อ ก.อ.ร. ได้มติตามข้อ ๓๔ หรือข้อ ๓๕ ให้แจ้งอธิการบดีทราบเพื่อสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น และเมื่อได้สั่งหรือปฏิบัติตามมติดังกล่าวแล้วให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว และให้อธิการบดีแจ้งผลการดำเนินการต่อ ก.อ.ร. ด้วย

เมื่อ ก.อ.ร. มีมติแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ และพนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามมติดังกล่าว ให้อธิการบดีหารือต่อสภามหาวิทยาลัย

เมื่อ ก.อ.ร. มีมติตามข้อ ๓๔ แล้วให้เลขาธุการแจ้งมติพร้อมทั้งแจ้งสิทธิพึงคดีต่อศาลปกครองให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ในกรณี ก.อ.ร. เห็นว่า ระเบียบหรือหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์หรือระเบียนของมหาวิทยาลัยที่ปรากฏในขั้นการพิจารณาไม่ถูกต้อง หรือไม่เป็นธรรม หรือไม่เหมาะสม ให้แจ้งอธิการบดีเพื่อพิจารณานำไปปรับปรุงหรือแก้ไขต่อไป

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๘ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ก่อนข้อบังคับนี้ ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้อยู่เดิม จนเสร็จสิ้นเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ หรือในกรณีที่ผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์ร้องขอให้ดำเนินการตามข้อบังคับนี้ จะดำเนินการตามข้อบังคับนี้ก็ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ คุณหญิงไขครี ศรีอรุณ)

นายกสภามหาวิทยาลัยพะเยา

หมายเหตุ ในการบริหารงานบุคคลของพนักงานมหาวิทยาลัยนั้น มีกรณีที่อาจมีการดำเนินการทางวินัยจนถึงขั้นมีคำสั่งลงโทษพนักงาน หรือมีกรณีที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ถูกต้อง หรือไม่เป็นธรรม หรืออาจทำให้พนักงานได้รับความเสียหาย ความเดือดร้อน รวมทั้งอาจกระทบต่อสิทธิของพนักงานมหาวิทยาลัย ดังนั้น เพื่อเป็นหลักประกันในการให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและเป็นบรรทัดฐานที่ส่งผลถึงการบริหารงานที่เป็นธรรมากว่า จึงเห็นควรให้มีกลไกการอุทธรณ์และร้องทุกข์ในมหาวิทยาลัย และโดยเหตุที่มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ รวมทั้งระบุให้มีองค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติหลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระ การพ้นจากตำแหน่ง วิธีการดำเนินงาน วิธีการอุทธรณ์และร้องทุกข์ และวิธีการพิจารณาและร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย จึงจำเป็นต้องออกข้อบังคับนี้